

CANADA

Utgives hvarje torsdag i
Winnipeg, Man.,
af

JOHN E. FORSLUND

Prenumerationspriset	
Helt år	\$1.00
Halvt år	0.50
Fjerdedels år	0.35
Helt år till Sverige	1.50
Halvt år "	0.85
postporto inbegripet.	

Lokalagenter önskas i alla svenska ambuller och lemnas god provision.
Korrespondenser, korta och intressanta smottages med tacksamhet.
Prenumerationsmedel bör sändas med Post- eller Express Money Order eller Registrerat bref till

CANADA,

Box 642, Winnipeg, Man.
Kontor: ROOM 1, HARRIS BLOCK

SKANDINAVISKA NYHETER SVERIGE.

STOCKHOLM. Kung Oscars gyllene horn. Som avslutning på orientalistkongressen i Rom var anordnad en fest, vid hvilken, skriver en deltagare, en särskild hyllning ägnades konung Oscar, hvilken blifvit mycket populär bland orientalisterna. Vid kongressen i Stockholm skänkte konungen ett gyllene horn till deltagarna och vid festen i Rom beäddades detta och tändes af grefve de Gubernatis, som i ett med stor mende bifall mottog tal höjda en skål för kung Oscar.
Från konungen upplästes äfven ett telegram, som på grund af sin storslagna form och djupa tankar väckte allmän entusiasm.

— Två nya statsråd. I fredagens konsej fick krigsministern frih. Rappe sin afskedsansökan utnämnes till statsråd i Västerbottens län Jesper Crusebjörn, samma dag utnämnd till generalmajor i armen.
Afsked beviljades också statsrådet frih. Lars Åkerhielm, som utnämndes till president i kammar-rätten efter president Östergren, som erhöi afsked.

Till konsulatativt statsråd efter frih. Åkerhielm utnämndes härads höfdingen i Väst, Ale och Kulhings domsaga D. G. Restadius, medlem af Andra kammarerna.

— Kungliga erkännanden. Vid beviljandet af statsrådet friherre Rappes afskedsansökan förklarade konungen att, då generallojtnanten frih. Rappe sålunda efter mer än 7 årig nitisk och pligtro utöfning af chefskapet för landförsvarsdepartementet lemnats noplats i statsrådet, han "erinnrade sig framför allt med varm tacksamhet den framstående och förtjänstfulla andel, som R. haft i 1892 års härordning, hvarigenom ett så betydelsefullt framsteg blif taget till tryggand: affosterlandets värn".

Presidenten Östergren fick sig betygdigt konungens "synnerliga välbehag öfver hans under långvarig verksamhet i maktpåliggan de ambeten ådagalagda utmärkta skicklighet, pligtrohet och nit".

— Till svensk-norskt sändebud i Petersburg har utnämndes ministern i Bryssel greve A. L. Fersen Gyldenstolpe.

— Svenska missionen och kriget. Svenska kyrkans mission har flera stationer i krigsskådeplatsens omedelbara närhet. I Dundee har missionen en större station. Den bekanta stationen Oskarsberg ligger i Rorke's Drift

på gränsen till Transvaal, och sydost om Dundee äro stationerna Appelsbosch, Ifaye, Emtuhva m. fl.

Naturligtvis behöfver man ej kunna hägn oro för missionärer på annat än möjligen dem i Dundee, som beskjutits af boerna. I Dundee har fröken Hedvig Posse på egen bekostnad anlagt ett sjukhus, hvilket invigdes i början af detta år och nu antagligen är öfverfullt af sårade. Jemte fröken Posse finnes där i Svenska missions tjänst anställda sjuksköterskan fröken Alida Svensson, som nu torde vara fullt upptagen med att sköta de sårade.

— Ännu ett Andreerkyrte. Lika osannolikt som de föregående. "Times" för i morse innehåller utdrag ur ett bref från en tjänsteman vid Fort Churchill, Hudson Bay-bolagets nordligaste utpost. I brefvet berättas, att två eskimåer, hvilka i somras voro ute på jagt, påträffat 4 (!) hvita män, som jämval jagade. Då de hvite männen sköto på en hjort, trodde eskimåerna, som icke kunde se hjorten, att var på dem det sköts. De sköto därför på de hvita med pilar och dödade två af dem. De båda andra flydde, förföljda af eskimåerna. Man vet icke, om de undkommo. Eskimåerna hade af de hvita männen fått veta, att det norrut fanns ett stort, rundt föremål, fylld med mat, tobak, kläder m. m. Brefskrifvaren antager, att det är Andreess expedition, som eskimåerna sammantruffat med.

— Insamlingen för de norska fiskarfamiljerna, som blifvit lidande genom den senaste svåra stormen, var på i Sundsvall utlagda Filharmoniska sällskapet har beslutit anslå nettobehållning en af sin första säsongkonsert den 14 nov., hvarvid Liszts "Heliga Elisabeth" utföres, till samma ändamål.

Till hjälp åt de nödställda höll dr. Anton Nystrom söndagen den 5 november ett föredrag i Musikaliska akademins stora sal. Ämnet var "Karl XII:s död".

På teatern gifvas tillställningar af för samma ändamål.

— Nationalsångtävlingen. Summan af de insända tävlingskompositionerna utgör 116. Bland texterna till dessa återfinnas de flesta af de i tidningarna för en tid sedan publicerade poemen. Sålunda ha 13 kompositörer fast sig vid Harald Jacobsons text, 12 ha för enat sig om en af Frans Hållberg. För öfrigt visat National sängskomiteens "bordreau" följande resultat: af Heidenstam 5 K. A. Melin (af "Humleplöckning en") 5, B. E. Malmström 3, V. Nordin 2, signaturen Gösta 2, Fr. Strömmerstedt 2, Runneberg, Wennerberg, Silfverstolpe, Wiren, Anna A. och G. Felidin hvarde ra 1.

— Landvinningar i fred. Från och med 1841 till och med 1898 ha för 1,653 vattenafslappnings och utvidgningsarbeten i Sverige utbetalts 17,961,037 kr. 11 öre som statsbidrag.

Den vattenbefriade eller förbättrade jordviddens areal utgör 387,718,23 har.

— Den svåra stormen har, utöfver hvad som från skilda håll meddelas om timade olyckor, anställt betydande skador.

Reparationen af de ramponera-

de telegrafledningarna pågår oafbrutet. Vid half 12 tiden den 26 okt. blif den direkta förbindelsen med Finland återknuten, och samtidigt erhöi Norrtelge, som sedan onslagen varit totalt isolerad, ånyo telegrafisk förbindelse med Stockholm. Sålvt telefontelegrafien Vaxholm — Oskar Fredriksborg har blifvit betydligt ramponerad. Stolparna ha blifvit kullslagna på omkring en kilometers väg och träarna ligga tillrasslade på vägen.

Rubbningarna i sjöströfken ha medfört väsentliga olagligheter. Ångaren "Tjelvar" gick på tisdag middag kl. 2 från Stockholm och passerade Dalarö, under det full orkan rådde. Kaptenen såg sig nödsakad att gå in till Oxen. Passagerarna följde med ångfartyget "Nyköping" tillbaka till huvudstaden och i går på morgonen inkom "Tjelvar" åter till huvudstaden. Ångarna "Polhem" och "Gotland" blefvo genom stormen kvarhållna i Visby tills i förgår på morgonen.

ESKILSTUNA. Rörande affidne stadsfullmäktige ordföranden Andersson i Torshälla försöksringar meddelas:

Tillgreppen i sparbankens kassa ha, så vidt hittills är uppdagadt, tillgätt så, att Andersson upprepade gånger, när han erhållit styrelsens uppdrag att insätta pengar i sparbankens upp- och afskrifningsräkning hos Mälareprovinsernas enskilda bank har, underlåtit detta samt själf behållit pengarna. I den kassabok han själf förde hade han infört hvarje dylik post som insatt på upp- och afskrifningsräkningen. Det sammanlagda beloppet af från denna räknings försöksringar uppgår till omkring 14- och 15,000 kr. Haraf ha närmare 9,000 kr. balanserats från föregående år.

Hur A. kunnat dolja detta vid revisionerna, är tills vidare en hemlighet.

Det seses i Torshälla säkert att afven andra försöksringar af A. föreligga.

HALMSTAD. Stor affär i Halmstad. Ansökan har ingifvits för ett aktiebolag med ändamål att öfvertaga grosshandlare J. Jacobs sons spannmålsaffär därstädes. Minimalkapitalet skall bli 300,000 kr. och maximalkapitalet 900,000 kr.

— Halmstadshamn skall man börja utvidga och fördjupa. Man skall nu börja med strandvinningar på den grunda kusten. Dessutom skall man inköpa ett mudderverk för 100,000 kr.

— Det ljusskygga landstinget har fått svar. Från Loholm telegraferas:

För Hallands qvinliga folkhögskola, som landstinget vägrat anslag för 1900, insamlades i torsdags å ett möte med enskilda personer 500 kr., så att skolans fortgång tryggades.

HERNÖSAND. Hernösands högre allmänna läroverks 250 årsjubileum har den 27 okt. firats med stor högtidlighet i närvaro af flera hundra inbjudna, bland hvilka märktes landshöfding Ryding, biskop Johansson, generalmajor Warberg, stater och kårer samt en del personer, som genom visad öfvervillighet underlättat läroverkets utveckling. Högtids-salen var festligt dekorerad. Inom smakfulla guirlander och flaggdekorationer syntes drottning Kristinas och konung Oscars porträtt.

J. Robinson & Co. Handelsmagasin. MAIN STREET.

Korta Varor, Skodon, Specerier, Viktualier, etc.

Nästan allt som Ni behöfver finnes i våra stora butiker. Våra Klädningsstyger äro de bästa, våra Silkes de modernaste och vår Skodon-el är den finaste i Canada. Vi hafva biträde, som talar svenska, hvilket borde vara en större skäl att göra Edra inköp hos oss.

J. ROBINSON.

Main Street.

4103

JÖNKÖPING. Domen öfver kamrer Elg. Göta hofrätt har den 27 okt. fastställt Vestra härads rätts utslag, genom hvilket häktade folkskolläraren A. G. Elg från Söfsjö dömts, för det han som räkenskapsförare i Söfsjö sparbank fört falska böcker och räkenskaper, att hållas till straffarbets i sammanlagt 4 år och att vara medborgerligt förtroende förlustig 6 år darutöfver, hvar jämte han afsatts från sin folkskollärarebefattning.

SUNDSVALL. Sjökaptenen spolad öfver bord. En tysk bogserångare "Herkules", bogserande en stor tremastad järnpräm från Hamburg, passerade den 23 okt. Bremön på väg till Sundsvalls distriktet. För lotsarnas uppgafs att kaptenen på "Herkules" i lördags i närheten af Östra Flångrundet under stormen spolades öfver bord och drunknade.

UPSALA. På automobil Stockholm — Upsala. En automobilbusska medförande 2 passagerare, ankom till Upsala i tisdags från Stockholm förd af ingenjör Albin Nestrup. Farden drog tre timmar, men hade antagligen skett snabbare, om ej obekantskap med vägen förorsakat ett misstag.

På aftonen företogs hemfärden, hvarvid automobilens med lätthet "tog" Karolinsbacken.

VESTERVIK. Under den förskräckliga storm, som den sista veckan af oktober drog öfver norra Europa och åsamkade så många skeppsbrott och förlust af men niskolif på Norges kuster, förläste den norske ångaren Ruthland utanför Öland, hvarvid kaptenen och 10 man omkommo. 5 af besättningen räddades in till Gillberga. Flera andra haverier rapporteras utefter Sveriges kuster.

ÖREBRO. Den ekonomiska krisen i Kumla. Svindlerier i stor skala. För någon tid sedan framkommo uppteckande rykten från den öfver allt Sveriges land kända skomakarförsamlingen Kumla, nära Örebro. Det hette att en ekonomisk kris utbrutit och att många af skomakarna finge gå från gård och grund. En skomandlare F. Franzen hade begått växelöfverskningar i stor skala — beloppet utgjorde omkring 30 tusen kr. — och dömts till 2 1/2 års fängelse. Skomandlare August Andersson hade inställt sina betalningar, och vid utredningen af affärsställningen fann man, att skulderna uppgingo till öfver 110,000 kr. och tillgångarna till 39,000. Konkursen visade sig äfven i andra afseenden märklig.

Så hette det till sist, att skomandlaren K. L. Larsson begått själfmord, på grund af sina

intrasslade affärer, hvilka utvisade i tillgångar omkring 100 tusen kr. och skulder mer än dubbelt så mycket.

Det har visat sig, att krisen har långt större omfattning än man anat. Det råder sorg i Kumla, sorg både bland skomandlare och mästare. Man vet icke, hvar det skall sluta.

Kumla. Då man färdats omkring en halftimme med tåget öfver den vida Nerikesslätten, framskymtar plötsligt en hel liten stad af val bygda villor, minst två hundra, med omkring 2 000 invånare. Det är Kumla samhälle, som fr. o. m. nästa år får egen municipalstyrelse. Och om man reser ut i församlingen, som har en kvadratmils yttnehall, ser man öfverallt byggnader i villastil. Vid Stenbacken och Yxhult äro de tatt sammangyttrade. Församlingen räknar omkring 8,000 invånare och af dessa bedrifva mer än tredjedelen skomakareyrket. Den industri har fått en så stor utsträckning, att man näppeligen kan säga till de uppgifter, som lemnas från bästa håll. Eller har val någon tänkt sig, att 10 a 12,000 par skodon dagligen afsändas från Kumla station. Man försakrade oss sålunda, att helt säkert inemot 4 millioner par levereras årligen, och beraknas blott hvarje par till 3 kr., hvilket är alldeles för lågt, så är man uppe i en summa på 12 millioner kr. i omsättning. Det är ju vackra siffror.

Om så en kris utbryter, så seses ju lätt, att den kan bli högst ödesdiger.

Det har under många år varit lugnt och stilla i Kumla. De många "mästare" ha skött sig mönstergilt, arbetat flitigt och lagt den enslanten till den andra, så att slutligen en tomt med en stuga blifvit resultatet.

Det råder ett patriarkaliskt lif i Kumla: arbetarne äro inackorde hos sina arbetsgivare, och moderna arbetarörelser har man ej haft att göra med. Nykterhetsarbetet har knappt på något håll rönt så stor framgång. Mästarna ha inköpt sitt lider af skomandlaren och denne har köpt deras skor — det var länge det vanliga. Men allt eftersom industrien upplomstrade, lockades den ene efter den andre att lägga bort verktygen och börja spekulera. De hade stora svårigheter att bestå i kampen mot de äldre skomandlarna, som skött sina affärer på lojal och hederligt sätt.

Så märkte de, att krediten var god. De började laborera med växlar, bankernas diskonterademed utan invändning och lavinen växte dem öfver huvudet. För att skaffa pengar sålde de sina varor till underpris, och kraschen kom.

2